

B 134
22

नारायणोपनिषत्

Narayana Upanishad

134

22

+

१
राम

॥ श्रीमत्तेरामानुजाय नमः ॥ ॐ नमः प्रथमपुरुषो हवै
नारायणो कामयत्प्रजासृजे येति ॥ नारायणत्प्रा
णो जायते मनः ॥ सर्वेन्द्रियाणि च खं वायुर्ज्योतिराप
श्च पृथिवी विश्वस्य धारिणी नारायणत्प्रजापतिः
प्रजायते नाराणां दिंदो जायते ॥ नारायणादष्टौ व
सवो नारायणादेकादशरुद्रा नारायणा ॥ द्वाद
शदिक्षा सर्वा देवता सर्वे कृषयः सर्वाणि च दं सि

११

सर्वाणि च भूतानि नारायण देवसमुत्पद्यन्ते ॥ नारायणे
प्रत्नीयन्ते नारायणे प्रत्नीयन्ते ॥ १ ॥ अथ नित्यो देव एको ना
रायणे ब्रह्मा च नारायणः ॥ शिवश्च नारायणः शंकरश्च ना
रायणो ब्रह्मोऽपि नारायण इति दत्ताश्च नारा
यणः ॥ सर्वरूपश्च नारायणः ॥ कालश्च नारायणो
दिशश्च नारायणोऽग्रश्च नारायणः ॥ उर्ध्वश्च नारा
यणो मुर्ती मुर्तश्च नारायणोऽतर्वहिश्च नारायणः ॥ नारा

२

रुम

य ए ए वे दं सर्वं यद्भूतं यच्च भाव्यं ॥ २ ॥ अथ नित्यो निः श्चलं को
 निराख्यातो निर्विकल्पो निरंजनः ॥ शुद्धो देव एको नारा
 यणो न द्वितीयो स्ति कश्चित् ॥ यः एवं वेद स विष्णुरे भ
 वति ॥ स विष्णुरे भवति ॥ ३ ॥ रुद्रं सः ॥ सारथिं कृत्वा मनः
 प्रग्रहवान्पुमान् ॥ पयति परमं पारं ॥ विष्वाख्यं प
 दमव्ययं ॥ विष्वाख्यं पदमव्ययमिति ॥ एतद्वै नारा
 यणस्योपनिषदं यो ह वै नारायणस्योपनिषदमधी

२

ते॥ससर्वेभ्योपापेभ्यो विमुक्तोभवति॥सर्वेभ्योघोरेभ्यो
विमुक्तोभवति॥ससर्वान्कामानवाप्नोति॥ससर्वाश्च
लोकानाप्नोति॥वृत्तत्वंचगत्वामतत्त्वंचगच्छत्यमत
त्वंचगच्छतिती॥४॥ॐमित्येतदग्रेव्याहरेन्नमइति
पञ्चात्रारायणायत्पुपरिष्ठादोमित्येकाक्षरंनम
इतिद्वेक्षरनारायणायैतिपंचाक्षराणि॥एतद्वेना
रायणस्याष्टाक्षरंपदंयोहवैनारायणस्याष्टाक्ष

३

रं पदमध्ये त्वनुपवः सर्वमासुरेति विंदते प्रजापत्यं
रापस्योषंगोपत्यं ततो मृतत्वं मश्नुते ततो मृतत्वं म
श्नुत इति ॥ ५ ॥ प्रत्यनंदं ब्रह्म पुरुषं प्रणवस्वरूपम
कारञ्जकारो मकार इति तानेकधा समभवत्तदे
तदोमिति ॥ यः मुक्ता मुच्यते योगी जन्मसंसारव
धनात् ॥ ॐ नमो नारायणाय इति मंत्रो यासको वै
कुं गभुवनं गमिष्यति ॥ तदिदं पुरुषं पुंडरीकं वि

३

ज्ञानघनं तस्मात्तडिदा भासमात्रं ब्रह्म एषो देवकी पुत्रो ब्र
ह्मणो मध्वसूदन इति सर्वभूतस्थ मेकं नारायणं कार
णरूपमकारपरं ब्रह्म ॐ एदर्थं। वशिरो यो धीति प्रातर
धीयानो रात्रि कृतं पापं नाशयति॥ सायमधीयानो दि
वस कृतं पापं नाशयति मध्यादिनमादित्याभिमुखो धी
यानः पंचमहापातकोपातकात्प्रमुच्यते॥ स सर्वदे
वपरायणं लभ्यते नारायणो सा योज्यमाप्नोति नारा

४
रामः

यणसा योज्यमाप्नोति॥॥ इति श्रीनारायणोपनिषद्
सपूर्णाः॥ समाप्तं॥ श्रीरामरामरामरामरामरामराम॥

134
22